

Kommunalvalget 2021

En **'How-to-guide'** i interessevaretagelse
for lokale foreninger og skoler

#folkeoplysning – der hvor vi mødes

Kommunalvalg – og hvad så?

Kommunalvalget nærmer sig! Det afholdes allerede den **16. november 2021**. Og hvad så, tænker du måske? Hvad har det at gøre med vores lokale folkeoplysende forening eller skole?

Det har alt at gøre med jer

I er nemlig dybt afhængige af kommunalpolitikernes prioriteringer. Og hvis kommunalpolitikerne forstår værdien af de lokale fællesskaber og den dynamik, som I skaber uge efter uge i kommunerne, så vil det falde positivt tilbage på jer og jeres lokalsamfund.

Derfor er det nu, at I skal sætte ind, hvis I vil skaffe bedre lokaler, flere medlemmer og deltagere, eller hvis I vil indgå i et kommunalt partnerskab, der kan skabe endnu mere liv i jeres lokale foreningsliv.

Hvordan kommer vi i gang?

I skal starte med at stille jer selv spørgsmålene: "Hvad vil vi gerne sætte på dagsordenen, og hvad vil vi gerne opnå med det?"

- Vil I gerne sætte fokus på problemer med kvaliteten af de lokaler, som kommunen henviser til jer?
- Vil I sætte fokus på kommunens tolkning af bestemte regler i folkeoplysningsloven?
- Eller vil I måske arbejde for, at det bliver nemmere at udbyde fleksible aktiviteter for særlige målgrupper - fx ensomme eller flygtninge?

Det er en god idé at drøfte spørgsmålene på et bestyrelsesmøde. Det er nemlig vigtigt, at I starter med at blive enige om, hvilke temaer og mærkesager I vil fokusere på frem mod kommunalvalget – gerne i prioriteret rækkefølge. På de følgende sider kan I finde inspiration til valg af tema(er).

TEMA #1 - De lokalpolitiske ambitioner for folkeoplysningsområdet

Det er lovpligtigt for kommunerne at have en folkeoplysningspolitik, der beskriver kommunernes ambitioner på folkeoplysningsområdet. Meget tyder dog på, at der kan være langt fra kommunernes hensigtserklæringer til den konkrete praksis.

Heldigvis kan I hjælpe med at udfolde de kommunalpolitiske ambitioner ved at gå i dialog med politikerne. Udvælg nogle konkrete punkter i den beskrevne folkeoplysningspolitik og kom med jeres løsningsforslag til, hvordan de kan føres ud i livet. En del af løsningen kan være, at jeres kommune øger tilskuddet til området for at sikre, at rammerne og vilkårene stemmer overens med ambitionerne. Helt konkret kan det handle om, at jeres kommune skal give mere tilskud til den type aktiviteter, som I tilbyder.

TEMA #2 - Bæredygtig folkeoplysning; klima, natur og miljø

Mange kommuner har fokus på at leve op til FNs 17 verdensmål for en mere bæredygtig verden. En del af verdensmålene vedrører emner som klima, natur og miljø, der er en blivende udfordring for Danmark såvel som resten af verden.

I kan vælge at sætte fokus på, hvordan jeres aktiviteter bidrager til at skabe et grønnere og mere bæredygtigt lokalsamfund, særligt hvis I arbejder med borgernære løsninger på disse udfordringer. Her er det vigtigt, at I sætter fokus på, hvad I har brug for, at politikerne gør, for at I kan udfolde jeres aktiviteter i endnu højre grad.

TEMA #3 - Bæredygtig folkeoplysning; sundhed og trivsel

Bæredygtighed handler også om sundhed og mental trivsel, og det er et tema, som ligger højt på mange lokalpolitikeres dagsorden – særligt i denne post-corona-tid, hvor efterverne af nedlukningen og isolationen endnu ikke har sluppet sit tag. Og her spiller de folkeoplysende aktiviteter og meningsfulde fællesskaber en nøglerolle, hvis vi som samfund skal genskabe vores fysiske og psykiske velbefindende.

I kan derfor sætte fokus på, hvordan I bidrager til at løfte denne opgave. Også her er det vigtigt, at I sætter fokus på, hvad I har brug for, at politikerne gør, for at I kan udfolde det endnu mere.

TEMA #4 - Egnede lokaler

Mange foreninger og skoler oplever, at de *egnede* lokaler, som kommunen skal stille til rådighed, ofte ikke er særligt egnede til den aktivitet, som afholdes. Det hæmmer de udfoldelsesmuligheder, man har som lokal forening og skole, og det har en negativ indvirkning på medlemstilgangen.

Hvis I har samme udfordring, kan I sætte fokus på problemet som et gennemgående tema frem mod valgdagen. Her er det vigtigt at være helt konkret. Hvilke lokaler får I stillet til rådighed, hvorfor er de ikke egnede til den pågældende aktivitet, hvilke løsningsmuligheder ser I selv?

Hvordan sætter vi fokus på vores tema(er)?

Når I har valgt jeres tema(er), så skal I i gang med at påvirke politikerne.

Find en *#værktøjskasse* til den kommunale interessevaretagelse på de følgende sider.

VÆRKTØJ #1 - Brug de lokale samråd

De lokale samråd er kommunernes samarbejdsorganer for folkeoplysende foreninger og skoler. Hvis I kontakter de folkeoplysningsrepræsentanter, der sidder i samrådene, kan I være med til bestemme, hvilke temaer der skal bringes videre til politikerne.

Samrådene er nemlig ofte repræsenterede i kommunernes folkeoplysningsudvalg – også kendt som § 35 stk. 2-udvalg. De lokale samråd sidder altså med omkring bordet, når jeres kommunalpolitikere og de kommunale embedsmænd udvikler folkeoplysningspolitikken og fordeler de midler, som kommunalbestyrelserne har afsat til folkeoplysningsområdet. I nogle tilfælde har samrådene endda kompetencer til at træffe beslutninger på vegne af kommunerne.

I øger således jeres mulighed for at få indflydelse på prioriteringen af folkeoplysningsområdet i jeres kommune, hvis I engagerer jer i eller tager kontakt til de lokale samråd.

VÆRKTØJ #2 - Invitér til debat

Fysiske og digitale debatarrangementer fylder rigtig meget frem mod de lokale kommunalvalg. I kan vælge at afholde et debatarrangement, hvor I inviterer jeres lokalpolitikere til en debataften. I kan med fordel gøre det i et samarbejde med andre folkeoplysende aktører. Forud for debataften kan I bede politikerne om at forholde sig til de konkrete temaer, som I har valgt at sætte fokus på. Det er en god idé at sende informationsmateriale til politikerne på forhånd, så de har mulighed for at forberede sig på temaerne.

I kan også vælge at deltage i de mange andre debatarrangementer, der bliver afholdt frem mod kommunalvalget. Forbered gerne konkrete spørgsmål til de deltagende politikere med afsæt i jeres temaer forud for møderne.

VÆRKTØJ #3 - Invitér på besøg

I kan også vælge at invitere en eller flere af jeres lokalpolitikere på besøg hos jeres forening eller skole. Her kan I få lejlighed til at vise dem, hvad I laver, hvordan I gør en forskel for jeres lokalområde, og særligt hvordan I bidrager til at løse kommunale udfordringer. Besøg som disse er også en god anledning til at give politikerens ejerskab til jeres budskaber og løsningsforslag, som han/hun kan prioritere politisk efter valget. Gør jeres mærkesag til politikernes mærkesag!

En direkte dialog med kommunalpolitikere er også en god indgangsvinkel til at skabe motivation hos kommende vælgere til at gå i stemmeboksen. Det kan være, at jeres forening/skoleform netop har et ønske om at opmuntre jeres deltagere til at bruge deres stemmeret. Og når man får sat et ansigt på en politiker, når man får mulighed for at tale med vedkommende, og når man oplever, at ens stemme kan gøre en forskel, skaber det motivation for at tage del i valgprocessen.

VÆRKTØJ #4 - Brug pressen

Jeres lokale presse kan bruges til at skabe opmærksomhed og kendskab til jeres temaer. Derfor skal I altid huske at invitere dem med, når I fx afholder et debatarrangement eller et besøg. Sørg gerne for at tage billeder og/eller skriv artikler forud for og efter debatterne og besøgene. Artiklerne kan bringes via jeres sociale medier og/eller som debatindlæg i lokalpressen. Det er vigtigt for at skabe synlighed om jeres aktiviteter og mærkesager.

VÆRKTØJ #5 - Grib knoglen

Det lyder gammeldags. Men det kan gøre en kæmpe forskel. Og hvis I gerne vil fremme jeres temaer, så kan det være en god vej frem at ringe til politikerne direkte eller via deres sekretærer. Følg op ved at skrive en mail, hvor I forklarer, hvem I er, hvad I bidrager med, og hvad I har brug for, at politikerne sætter fokus på. Husk altid at pege på en løsning, når I fremhæver en udfordring. Og henvis gerne til dokumentation og konkrete eksempler, der underbygger jeres argumentation.

Tænk over, hvilken politiker, der er bedst at kontakte. Overvej især 1) om politikerne har en mærkesag, som I kan spille ind i, eller 2) om politikerne mangler en mærkesag, som I kan levere på. Uanset om politikerne vender tilbage, er det altid en god idé at skrive samme budskab til jeres kultur- og fritidsforvaltning, så kommunen også kender til jeres udfordringer og løsningsforslag. Og husk; i lokalpolitik vinder pragmatik ofte over ideologi, og derfor er personlige perspektiver på lokale løsninger ofte vigtigere end partifarven.

VÆRKTØJ #6 - Indgå i partnerskaber

Mange kommuner indgår tilskudsgivende partnerskaber med folkeoplysende aktører, hvor lokale foreninger og/eller skoler bidrager til at løfte kommunale opgaver, herunder fx ved at forbedre sundheden eller ved at fremme integrationen – eller hvad der ellers er behov for i den givne kommune. Hvis I har et ønske om at indgå et partnerskab med jeres kommune, kan I kontakte kultur- og fritidsforvaltningen med en beskrivelse af, hvad målet er med partnerskabet, hvilke andre aktører I gerne vil samarbejde med, hvilke aktiviteter I vil udbyde etc.

Partnerskaber er en god måde skabe nye folkeoplysende fællesskaber, og det er en god måde at vise politikerne, hvad I kan bidrage med – hvilket er særligt aktuelt forud for et kommunalvalg. Husk dog altid at afklare, hvor mange ressourcer I har til at gå ind i partnerskabet.

VÆRKTØJ #7 – Etablér uformelle samarbejder

I kan også indgå i mere uformelle samarbejder med andre aktører fra jeres lokalområde, der har samme interesser (temaer) som jer. Det giver jeres stemme mere tyngde over for politikerne og pressen. Tænk også gerne i alternative samarbejder – fx med lokale sociale foreninger, lokale patientforeninger eller lignende. Det kan øge jeres synlighed frem mod kommunalvalget.

Men hvad med.....?

I er meget velkomne til at kontakte Dansk Folkeoplysnings Samråd, DFS, hvis I har spørgsmål til, hvordan I påvirker jeres lokalpolitikere frem mod kommunalvalget. I kan skrive til Stine H. Christensen på shc@dfs.dk. Vi hører også meget gerne fra jer, hvis I har erfaringer med at få folkeoplysningen bragt på banen over for politikerne.

Hvis I har en god historie, kan også I skrive til Frederik Thorkild Bjerglund Madirazza på ftm@dfs.dk. Følg også gerne med DFS' facebookside, hvor vi løbende vil sætte fokus på kommunalvalget i løbet af efteråret.

Og husk! - valget vindes mellem valgene. Det betyder, at den erfaring og de politiske relationer, som I opbygger frem til november, skal holdes ved lige, så I kan påvirke folkeoplysningspolitikken de næste fire år inden næste kommunalvalg. **God valgkamp!**